

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse om hvilke politiske initiativer, der kan iværksættes for at gøre det attraktivt for internationale selskaber at placere store datacentre her i Grønland. Redegørelsen skal omdesles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraatit, formand

Medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelson, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimson, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Bentiaaraq Ottosen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen 16. oktober under EM2025 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagets overordnede formål er, at Naalakkersuisut skal udarbejde en redegørelse, hvilke politiske initiativer, der kan iværksættes for at gøre det attraktivt for internationale selskaber at placere datacentre i Grønland.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var under forslagens førstebehandling en bred debat og bred tilslutning til hensigten med forslagsstillerens beslutningsforslag.

Forslagets formål er meget vigtig for samfundet og udvikling af økonomien, og som er, at Naalakkersuisut skal pålægges at fremlægge en redegørelse for hvilke nye initiativer der kan styrke og udvikle vores økonomi.

Naalakkersuisut anførte i svarnotatet Datacentre har et stort energibehov, da det dels kræver meget strøm at holde systemer og apparater kørende. En potentiel udfordring kan nævnes mangel på redundante søkabler.

Naalakkersuisut fremsatte et ændringsforslag med følgende ordlyd:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en opsamling af erfaringer i forbindelse med udbuddet af de store vandkraftpotentialer ved Tasersiaq og Tarsartuup Tasersua. Opsamlingen vil redegøre for muligheder og udfordringer i forbindelse med at tiltrække internationale selskaber til at etablere datacentre i Grønland. Opsamlingen skal omdeles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.”

Skriftlige spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Formanden for Naalakkersuisut om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Formanden for Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1.

På baggrund af Naalakkersuisuts besvarelse noterer udvalget sig, at Naalakkersuisut vurderer, at der på nuværende tidspunkt er tilstrækkelig kapacitet i de eksisterende søkabelforbindelser til at understøtte etablering af datacentre i søkabelbyerne, idet dette dog afhænger af det konkrete datacenters behov. Naalakkersuisut anfører endvidere, at der kan være behov for opgradering af terminaludstyr, samt at geografiske forhold kan udgøre en udfordring ved placering uden naturlig tilkobling til søkabler.

Udvalget noterer sig desuden, at Naalakkersuisut oplyser, at meget store datacentre forventes selv at etablere særskilte søkabelforbindelser, hvorfor kapacitet og redundans i eksisterende søkabler i disse tilfælde ikke vurderes at være en begrænsning

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således, at der i forbindelse med forslaget vil skulle anvendes en AC-fuldmægtig i et år til forberedende administrativt arbejde, med en anslået udgift på 500.000 kr.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget noterer sig, at datacentre har et stort energibehov og høje omkostninger til drift og vedligeholdelse samt at der er afhængighed af tredjeparter. Vandkraftværkerne ved Tasersiaq og Tarsartuup Tasersua, har potentiale til at dække energibehovet ved idriftsatte datacentre, og mere til.

Udvalget noterer sig endvidere, at Naalakkersuisuts oplysning om, at etablering og drift af store datacentre vil udgøre et nyt erhvervsområde i Grønland, og at der derfor endnu ikke

foreligger en samlet analyse af de lovgivningsmæssige rammer. Udvalget finder det væsentligt, at Naalakkersuisut i den varslede analyse forholder sig til blandt andet databeskyttelse og cybersikkerhed, herunder relevante EU-regler, samt rammerne for udenlandske investeringer og ejerskab i Grønland.

Det noteres også af Udvalget, at Naalakkersuisut peger på behovet for at udvikle et kommercielt spor i energisektoren, som i dag primært er indrettet til forsyning af befolkningen. Udvalget finder dette centralt i forhold til at kunne tiltrække større internationale investeringer.

Samtidig noteres det, Naalakkersuisuts vurdering af, at rammerne for samfundets indtjening ved etablering af store datacentre endnu ikke er fastlagt, og at Naalakkersuisut har besluttet at anvende en government-take-model i forbindelse med udbud af store vandkraftpotentialer. Udvalget forventer, at tilsvarende overvejelser vil indgå i arbejdet med datacentre, herunder i forhold til lokal værdiskabelse og samfundsøkonomisk balance

Slutteligt noterer udvalget sig, at Naalakkersuisut har peget på udbytte- og kildebeskatning som et muligt opmærksomhedspunkt i relation til udenlandske investeringer i datacentre, og at der kan være behov for at vurdere, om det nuværende skattesystem i tilstrækkelig grad understøtter denne type investeringer. Udvalget ser frem til, at disse forhold belyses nærmere i den varslede analyse.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg ønsker at fremsætte dette ændringsforslag:
”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en opsamling af erfaringer i forbindelse med udbuddet af de store vandkraftpotentialer ved Tasersiaq og Tarsartuup Tasersua. Opsamlingen vil redegøre for muligheder og udfordringer i forbindelse med at tiltrække internationale selskaber til at etablere datacentre og lignende store projekter i Grønland. Opsamlingen skal omdeles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Justus Hansen
Formand

Gerth Mikaelson
Næstformand

Jørgen Rosbach

Nivi Heilmann Efraimsson

Bentiarag Ottosen